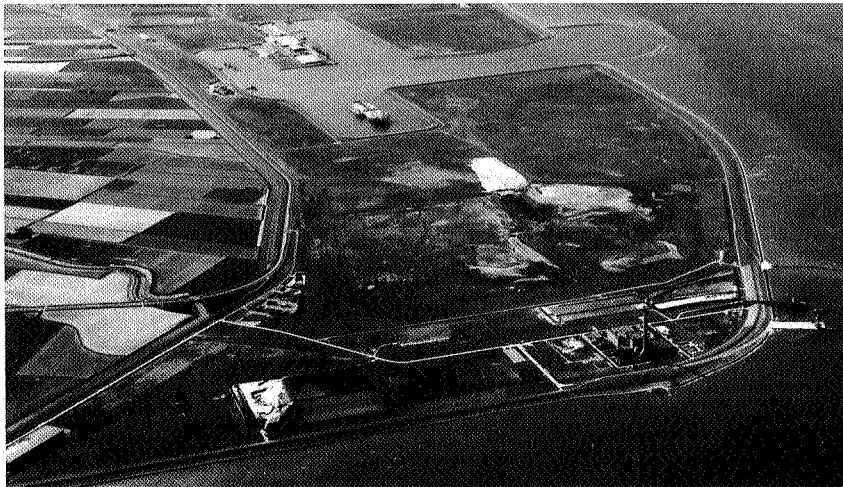

Gascentrales kunnen kolen- en kerncentrales overbodig maken. Dat kan zonder dat er extra aardgas de bodem uit moet. Het benodigde aardgas, dat tot het jaar 2.000 nodig is kan worden verkregen door vijf procent besparing op het aardgasverbruik in de industrie, de dienstensektor en de huishoudens. In het kort vormt dit de uitdaging van de Aktie Schoonstroom van Vereniging Milieudefensie.

Sible Schöne

AKTIE SCHOONSTROOM

Annemiek Wessels

DE AKTIE MOET DUIDELIJK MAKEN DAT DE MILIEUBEWEGING over een realistisch alternatief beschikt voor kolen- en kernenergie. Daarnaast is het doel druk uit te oefenen op regering en parlement om te kiezen voor schone stroom.

De plannen van de elektriciteitsbedrijven en de regering tot de bouw van kolen- en kerncentrales zullen ook voor het Noorden van het land belangrijke gevolgen hebben. Het gaat daarbij niet alleen om de dreigende opslag van kernafval in zoutkoepels. Belangrijk is ook dat de Eemsmond behoort tot de meest waarschijnlijke lokaties voor een van de kolencentrales. Officieel weet niemand dit nog, maar de gedachte ligt voor de hand.

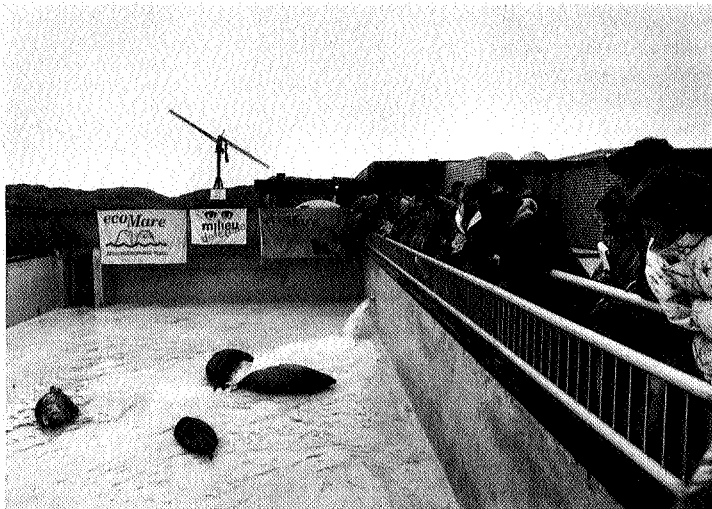
De recente uitspraken van Nijpels en De Korte wijzen erop dat de regering het besluit over de bouw van nieuwe kerncentrales zal uitstel-

len tot een volgende kabinetsperiode. Dit geldt zeker voor een kerncentrale in de Eemsmond omdat de regering ook wel weet dat het verzet tegen een eventuele kerncentrale op deze plaats zeer groot zal zijn.

Voorlopig afzien van kerncentrales betekent dat de SEP zal voorstellen nog dit jaar een besluit te nemen tot de bouw van in ieder geval nog drie nieuwe kolencentrales. Voor deze kolencentrales zijn opnieuw volgens de SEP de kustlokaties Borssele, de Maasvlakte en met name de Eemsmond het meest geschikt. De reden hiervoor is dat de lokatie Eemsmond binnen het werkgebied van de EPON, het elektriciteitsproduktiebedrijf van de Noordelijke en Oostelijke provincies ligt. Na de kolencentrales bij Amsterdam en Geertruidenberg is de EPON weer eens aan de beurt om een grote centrale te bouwen.

Kolencentrales zijn een belangrijke bron van zure regen. De uitstoot van SO_2 en NO_x is met technische maatregelen belangrijk terug te dringen, maar niet volledig. En bovendien, waar moeten de gigantische hoeveelheden afvalgips naar toe als gekozen wordt voor een groot aantal nieuwe kolencentrales. Kolencentrales brengen daarnaast een enorme hoeveelheid vliegas met zich mee. Hiervoor bestaan sinds enkele jaren verwerkingsmethoden, maar ook hier zijn grenzen aan de afzetmogelijkheden. Een derde bezwaar tegen kolen is de CO_2 -uitstoot, die bijdraagt aan het broeikas effect. Dit geldt voor alle fossiele brandstoffen.

Alle redenen dus om ook in de noordelijke provincies nu al mee te werken aan een campagne voor een schone elektriciteitsvoorziening.

Gas als overbrugging

Duurzame energiebronnen, zoals zon en wind, kunnen in de toekomst een grote rol spelen bij de opwekking van elektriciteit. Volgens een recente studie van het ingenieursburo Kregel, Van de Woerd en Wouterse, gemaakt in opdracht van de regering, kan Nederland in het jaar 2050 voor haar elektriciteit volledig op duurzame energie draaien. Het deelrapport over zonnecellen becijfert bijvoorbeeld dat alleen al via deze technologie meer elektriciteit kan worden opgewekt dan we nu nodig hebben. Voor de praktische realisatie zijn ingrijpende maatregelen nodig, maar het kan!

Tot die tijd is een overbrugging nodig. Het Centrum voor Energiebesparing en de Vereniging Milieudefensie hebben hiervoor een milieuvriendelijk plan gemaakt: het Overbruggingsplan. Hierin wordt voorgesteld twee kolencentrales overbodig te maken door een krachtig elektriciteitsbesparingsbeleid en de dan nog benodigde nieuwe centrales te stoken op gas. Vier grote gascentrales van ieder 600 MW en vijf kleinere van elk 200 MW zijn voldoende om Nederland tot 2000 van elektriciteit te voorzien.

Gas besparen

Deze gascentrales zullen tot het jaar 2000 on-

geveer 14 miljard kubieke meter gas verbruiken. Dit extra aardgas kan worden verkrengendoor besparingen in de industrie, de huishoudens en de dienstensektor. Door intensiever gebruik te maken van de vele energiebesparende technieken kan tot het jaar 2000 naar schatting 60 mrd kuub aardgas worden bespaard. Dat is een veelvoud van het aardgas dat nodig is om de gascentrales draaiende te houden.

De enorme mogelijkheden die er nog steeds zijn worden bijvoorbeeld duidelijk wanneer we kijken naar de woningbouw. Een nieuwbouwwoning uit 1975 gebruikte vaak meer dan 3000 kuub gas per jaar. In 1985 lag dit getal rond de 2000 kuub. En de verwachting is dat een standaardnieuwbouwwoning in 1995 minder dan 1000 kuub gas zal gebruiken. In de energiezuinige gemeente Schiedam geldt overigens sinds kort een norm van 700 kuub.

Voor de nieuwe gascentrales hoeft dus geen extra aardgas de grond uit. Om te voorkomen dat de elektriciteitsvoorziening te afhankelijk wordt van aardgas, kunnen eventueel ook kolenvergassingsinstallaties worden gebouwd. Het kolengas uit een dergelijke installatie kan worden verstoekt in een gascentrale. Deze draait dus in feite op kolen. Deskundigen verwachten dat dergelijke installaties milieuvriendelijker zullen zijn dan de konventionele kolencentrales. Enkele proef-

installaties zullen dit moeten bewijzen.

Aktie Schoonstroom

In het kader van Aktie Schoonstroom worden gemeenten, provincies, wetenschappers, scholieren en belangengroepen benaderd met de vraag het plan steunen.

Naar alle gemeenten is een brief gestuurd met de vraag zich uit te spreken voor 5 % besparing op het gemeentelijk gasverbruik. De bedoeling is hiermee aan te tonen dat de voorgestelde besparing mogelijk is en dat de politieke wil daarvoor ook aanwezig is.

In Noord-Brabant en Noord-Holland wordt het Schoonstroomplan ingebracht als alternatief voor de geplande kolencentrales bij Amsterdam en Geertruidenberg. Andere provincies wordt gevraagd initiatieven te nemen op het vlak van gas- en elektriciteitsbesparing, warmte-krachtinstallaties en de bouw van gascentrales.

De jeugd heeft de toekomst. Deze gevleugelde uitspraak ligt ten grondslag aan de scholierenaktie die begin maart is gestart ter ondersteuning van aktie schoonstroom. Aan de leerlingen uit de hoogste klassen van de lagere scholen wordt gevraagd gezamenlijk de bouw van een windmolen te financieren. Deze zal op Texel komen te staan en het Natuurrecreatiecentrum Ecomare van elektriciteit voorzien. De jeugd kan hiermee het lange termijn perspectief van de aktie Schoonstroom gestalte geven.

Advertentiekampagne

'Een tientje voor uw schone toekomst'. Onder dit motto is Milieudefensie een aktie gestart om regering en parlement via paginagrote advertenties in de landelijke dagbladen dit najaar te vragen te kiezen voor schone stroom en werk te maken van het Overbruggingsplan. Voor het slagen van de advertentiekampagne zijn 25.000 ondertekenaars nodig die ieder een kleine bijdrage leveren aan de advertentiekosten.

Wilt u meer informatie over Aktie Schoonstroom of de advertentiekampagne, stuur dan een briefkaart naar Vereniging Milieudefensie, Antwoordnummer 8391, 1000 RH Amsterdam.

Deelname aan de advertentiekampagne is mogelijk door overmaken van f 10,- op giro 102000 t.n.v. Milieudefensie Amsterdam onder vermelding van 'Advertentie Schoonstroom'.